

MAPOVANIE PRÍPRAVY TEXTU GLOBÁLNEJ PANDEMICKEJ DOHODY V HORIZONTE ROKOV 2021 - 2025

Rok 2021

Členské štáty sa v máji 2021, počas 74. zasadnutia Svetového zdravotníckeho zhromaždenia (WHA74), dohodli na zvolaní mimoriadneho zasadnutia WHA (WHASS2), na ktorom diskutovali o možnosti vytvorenia dohovoru, dohody alebo iného medzinárodného nástroja o pripravenosti a reakcii na pandémie.

V decembri 2021, Svetové zdravotnícke zhromaždenie na svojom druhom mimoriadnom zasadnutí WHASS2, zriadilo Medzivládny negociačný orgán (INB), za účelom navrhnutia a prerokovania dohovoru, dohody alebo iného medzinárodného nástroja na posilnenie prevencie, pripravenosti a reakcie na budúce pandémie.

Rok 2022

Prvé zasadnutie INB (INB1) bolo rozdelené na viacero stretnutí, ktoré sa uskutočnili vo februári, marci a v júni 2022, počas ktorého bola dosiahnutá dohoda na pracovných metódach, časovom harmonograme a procedurálnych pravidlách. Zasadnutie položilo základ pre ďalšie rokovania s cieľom ukončiť rokovania k návrhu textu Pandemickej dohody do mája 2024.

Počas druhého zasadnutia INB (INB2), v júli 2022, diskutovali členské štáty o pracovnom dokumente, ktorý načrtoval potenciálne kľúčové prvky návrhu Pandemickej dohody, vrátane spravodlivého prístupu k zdravotníckym pomôckam a globálnej spolupráce.

Na treťom zasadnutí INB (INB3), v decembri 2022, sa krajiny venovali predloženému koncepčnému nultému návrhu Pandemickej dohody.

Rok 2023

Formálne rokovania k nultému návrhu sa vo februári 2023, počas štvrtého zasadnutia INB (INB4), sústredili na všeobecný rámec dohody.

V apríli 2023 prebehlo piate zasadnutie INB (INB5), ktoré ďalej pokračovalo v júni 2023 (INB5 RS). Zároveň sa počas INB5 RS začalo diskutovať aj v neformálnych segmentoch, konkrétne, k výskumu a vývoju, systému zdieľania patogénov a dodávateľskému reťazcu. Neformálne diskusie pokračovali aj v medziobdobí do zasadnutia INB6.

Počas šiesteho zasadnutia INB (INB 6) sa v júli 2023 pokračovalo v diskusiách k textovému návrhu Pandemickej dohody. Počas INB6 zároveň prvýkrát prebehli prvé spoločné plenárne stretnutia INB a pracovnej skupiny pre revíziu IHR za účelom hľadania formálneho prepojenia oboch inštrumentov, ktoré pokračovali počas INB7 na prelome novembra a decembra 2023.

Rok 2024

V rámci ôsmeho zasadnutia INB (INB8), vo februári 2024, krajiny diskutovali o návrhu Pandemickej dohody a dohodli sa na vypracovaní revidovaného textu pre nasledujúce rokovanie. Prebehla aj druhá spoločná plenárna schôdza s pracovnou skupinou pre revíziu IHR.

V marci 2024 sa konalo v poradí deviate zasadnutie INB (INB9), na ktorom krajiny, pred blížiacim sa májovým zasadnutím WHA77, mali ambíciu rokovania o textovom návrhu Pandemickej dohody uzavrieť do WHA77, na základe platného mandátu INB, ktoré sa konalo v máji 2024. INB9 RS pokračovalo v apríli aj máji 2024.

Krajiny, z dôvodu blížiaceho sa zasadnutia WHA77, počas INB9 a INB9 RS, pristúpili prvýkrát k označovaniu textu za účelom indikácie dosiahnutia stupňa predbežnej dohody.

Krajiny sa po INB9 RS zhodli na potrebe predĺženia mandátu INB, a teda na predĺžení rokovaní o návrhu Pandemickej dohody o jeden rok, s vytýčením nového termínu prijatia, najneskôr do mája 2025 na WHA78.

Nakoľko sa rokovania o návrhu Pandemickej dohody nepodarilo do mája 2024 ukončiť, na zasadnutie WHA77 bol predložený dokument mapujúci dosiahnutý pokrok vo verzii z 22. apríla 2024, ktorý bol zároveň sprístupnený širokej verejnosti.

Počas desiateho zasadnutia INB (INB10), v júli 2024, krajiny schválili navrhovaný pracovný plán a harmonogram budúcich zasadnutí. O textovom návrhu Pandemickej dohody sa počas INB10 nediskutovalo.

V septembri 2024, na jedenástom zasadnutí INB (INB11), krajiny pokračovali v rokovaniach k verzii textu, ktorá bola predložená na WHA77. Počas INB11 sa nepodarilo dosiahnuť predbežnú dohodu na žiadnom z otvorených článkov.

Počas dvanásteho zasadnutia INB (INB12), ktoré sa konalo v novembri 2024, sa krajiny sústredili na viacero zásadných okruhov návrhu Pandemickej dohody.

AKTUÁLNY STAV PRÍPRAVY GLOBÁLNEJ PANDEMICKEJ DOHODY

Počas 13. zasadnutia Medzivládneho negociačného orgánu (INB13) sa rokovania sústredili na nasledujúce okruhy: článok 1 – Definície; článok 3 – Princípy a prístupy; článok 4 – Pandemická prevencia a dohľad; článok 11 – Transfer technológií a know-how; článok 12 – Systém zdieľania a prístupu k patogénom a benefítom; článok 13 – Dodávateľský reťazec a logistika; článok 13bis - Obstarávanie a distribúcia; a článok 21 – Konferencia zmluvných strán. Krajiny sa dohodli na prerušení rokovania INB13, ktoré bude pokračovať v dňoch 07. - 11. apríla 2025. Byro Medzivládneho negociačného orgánu vylúčilo možnosť pokračovania formálnych rokovaní o návrhu Pandemickej dohody po 11. apríli 2025. Nateraz stále nie je známe, či po aprílovom rokovaní bude dosiahnutý konsenzus na textovom návrhu Pandemickej dohody tak, aby mohol byť tento návrh prijímaný na 78. zasadnutí Svetového zdravotníckeho zhromaždenia, ktoré sa bude konať v termíne 19.-27. mája 2025 v Ženeve.

Negociačný tím EÚ v Ženeve zdieľal, dňa 12. marca 2025, aktualizované zhodnotenie textu Pandemickej dohody po INB13, zatiaľ bez zhodnotenia článkov 4 a 11. Byro INB plánuje, pred aprílovým zasadnutím, predložiť alternatívne textové návrhy k najproblematickejším článkom Pandemickej dohody, po ktorom možno rovnako očakávať aj ďalšiu aktualizáciu zhodnotenia textového návrhu Pandemickej dohody zo strany negociačného tímu EÚ v Ženeve.

Krajiny rovnako očakávajú predloženie návrhu rezolúcie, ktorou bude text Pandemickej dohody predložený na zasadnutie WHA78.

V prípade, že bude dosiahnutý konsenzus na textovom návrhu Pandemickej dohody počas aprílového zasadnutia, čo však predpokladá dosiahnutie globálnej zhody aj na kľúčových článkoch týkajúcich sa najmä prevencie a transferu technológií, bude tento návrh prijímaný na 78. zasadnutí Svetového zdravotníckeho zhromaždenia v máji 2025 v Ženeve. Zároveň, fungovanie systému prístupu a zdieľania patogénov, ako najkomplexnejšej časti Dohody, bude pravdepodobne súčasťou prílohy k Pandemickej dohode, ktorá bude rokovaná v ďalšom období, nakoľko byru INB vyprší mandát na rokovanie o návrhu Pandemickej dohody počnúc 78. zasadnutím Svetového zdravotníckeho zhromaždenia. Nadalej ostáva otvorených 50 odsekov, čo v aktuálnej situácii a aj na základe zhodnotenia Stálej misie SR pri OSN a ostatných medzinárodných organizáciách, naznačuje, že dosiahnutý progres zaostáva za očakávaniami. Na posledné formálne týždňové zasadnutie tak ostáva na prerokovanie objemný balík neschváleného textu. Naviac, je predpokladateľné, že avizované vystúpenie USA so Svetovej zdravotníckej organizácie, bude mať značné dopady na jej rozpočet, čo môže ďalej ovplyvniť finančné aspekty súvisiace s budúcou implementáciou samotnej Dohody.

PRÍPRAVA STANOVISKA SLOVENSKEJ REPUBLIKY K JEDNOTLIVÝM ČLÁNKOM NÁVRHU GLOBÁLNEJ PANDEMICKEJ DOHODY Z 21. FEBRUÁRA 2025

Dňa 15. januára 2025 uložila vláda Slovenskej republiky ministrovi zdravotníctva SR úlohu predložiť na rokovanie vlády informáciu o stave prípravy Globálnej pandemickej dohody vrátane stanoviska Slovenskej republiky k jednotlivým článkom k aktuálnemu návrhu tejto dohody, ktorým by sa dosiahla maximálne možná suverenita Slovenskej republiky (Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 20/2025, úloha C.1.).

V rámci prípravy informatívneho materiálu, v zmysle predmetnej úlohy, oslovil rezort zdravotníctva SR všetky ministerstvá, Úrad verejného zdravotníctva SR, Štátny ústav pre kontrolu liečiv SR a Národné centrum zdravotníckych informácií SR so žiadosťou o zaujatie stanoviska k jednotlivým článkom návrhu Pandemickej dohody z 21. februára 2025.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo školstva vedy, výskumu a mládeže SR a Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR vzniesli spolu 6 obyčajných pripomienok. Ministerstvo kultúry SR a Ministerstvo spravodlivosti SR vzniesli okrem 47 obyčajných pripomienok aj 25 zásadných pripomienok.

Z 25 zásadných pripomienok bolo celkovo 16 vznesených ku článkom alebo častiam článkov návrhu Pandemickej dohody, na ktorých bola dosiahnutá predbežná dohoda. Konkrétne, 2 pripomienky k článku 21 (Konferencia zmluvných strán) a 2 pripomienky k článku 29 (Zmeny a doplnenia), ku ktorým bola dosiahnutá predbežná dohoda pred zasadnutím WHA 77 v apríli 2024. 2 pripomienky k článku 1 bod b (Používanie pojmov), 1 pripomienka k odstavcu 1 článku 4 (Prevencia a dohľad nad pandémiami), 1 pripomienka k článku 32 (Odstúpenie), 1 pripomienka k článku 34 (Ratifikácia, prijatie, schválenie, formálne potvrdenie alebo pristúpenie), ku ktorým bola dosiahnutá predbežná dohoda v decembri 2024. 1 pripomienka k odstavcu 14 Preambuly, 2 pripomienky k článku 12 (Systém prístupu k patogénom a zdieľania prínosov), 2 pripomienky k článku 13 (Dodávateľský reťazec a logistika), 2 pripomienky k článku 31 (Protokoly), ku ktorým bola dosiahnutá predbežná dohoda v horizonte od decembra 2024 do februára 2025.

Zároveň 5 zásadných pripomienok malo charakter návrhov na doplnenie textu do návrhu Pandemickej dohody k článkom, na ktorých bola dosiahnutá sčasti predbežná dohoda. Konkrétne, do Preambuly, článku 1 (Používanie pojmov), článku 3 (Princípy a prístupy), a článku 26 (Vzťah k iným medzinárodným dohodám a právnym nástrojom). Zvyšné 4 zásadné pripomienky boli vznesené k častiam návrhu Pandemickej dohody, ktoré ostávajú otvorené.

Vo vzťahu k zásadným pripomienkam zvolal rezort zdravotníctva SR zasadnutie Odbornej pracovnej skupiny ku návrhu Globálnej pandemickej dohody (Pracovná skupina), za účelom diskusie k jednotlivým pripomienkam a následného získania pozície Pracovnej skupiny, ako poradného orgánu Pandemickej komisie vlády SR, ktorej predsedom je minister zdravotníctva SR. Predmetné zasadnutie Pracovnej skupiny sa uskutočnilo dňa 10. marca 2025, pričom z celkového počtu 44 členov Pracovnej skupiny bolo na stretnutí účastných 28 členov s celkovým počtom hlasov 32.

V rámci zasadnutia Pracovnej skupiny bola otvorená diskusia ku každej vznesenej zásadnej pripomienke osobitne, po ukončení ktorej sa pristúpilo k hlasovaniu v zmysle vyjadrenia súhlasu s danou pripomienkou.

Výsledkom zasadnutia Pracovnej skupiny bolo prijatie jednej pripomienky dvomi tretinami celkového počtu hlasov, na základe ktorej bolo požadované vylúčenie slova „rodovej“ z návrhu Pandemickej dohody v článku 3 bod 2. Voči zostávajúcim 24 zásadným pripomienkam bol vyjadrený súhlas v pomere 2 hlasy za a 30 proti.

Záverom je možné konštatovať, že návrhom odborného odporúčania Pracovnej skupiny, ako poradného orgánu Pandemickej komisie vlády SR, je súhlas s pripomienkou vo vzťahu k článku 3 bod 2 a nesúhlas s ostatnými zásadnými pripomienkami. Uvedené odborné odporúčanie Pracovnej skupiny bude zohľadnené pri nadchádzajúcom rokovaní o návrhu Pandemickej dohody v apríli 2025.

Pri príprave informatívneho materiálu boli odborné odporúčania Pracovnej skupiny zohľadnené v časti *Stanovisko Slovenskej republiky*, pričom rezort zdravotníctva SR, pri vyhodnocovaní

vznesených pripomienok a príprave informatívneho materiálu, postupoval na základe odporúčania zo strany Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR o dôležitosti rešpektovania vymedzenia odbornej a vecnej pôsobnosti pripomienkujúcich subjektov, v súlade so zákonom 575/2001 Z. z. o organizácii a činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy.

Rovnako, rezort zdravotníctva SR zohľadňoval pri príprave materiálu stanovisko Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR nezasahovať, v zmysle vykonávania zmien a doplnení, do tých článkov, na ktorých už bola dosiahnutá predbežná dohoda, či už čiastočne alebo v celom rozsahu.

Na základe požiadavky Ministerstva spravodlivosti SR a Ministerstva kultúry SR, sú súčasťou prílohy k tomuto materiálu pripomienky Ministerstva spravodlivosti SR a Ministerstva kultúry SR k návrhu Pandemickej dohody z 21. februára 2025 v celom rozsahu. Súčasťou prílohy je aj textové znenie návrhu Pandemickej dohody z 21. februára 2025, ako aj zoznam členov Odbornej pracovnej skupiny ku Globálnej pandemickej dohode, prítomných na stretnutí Odbornej pracovnej skupiny dňa 10. marca 2025.

STANOVISKO SLOVENSKEJ REPUBLIKY K JEDNOTLIVÝM ČLÁNKOM NÁVRHU GLOBÁLNEJ PANDEMICKEJ DOHODY Z 21. FEBRUÁRA 2025

PREAMBULA

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika vo vzťahu k preambule návrhu Pandemickej dohody nevznáša pripomienky.*

Článok 1. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 1 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 2. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči navrhovaným bodom v článku 2 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 3. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika požaduje vylúčiť slovo „rodovej“ z návrhu Pandemickej dohody v článku 3 bode 2.*

Toto stanovisko je v súlade s odporúčaniami Odbornej pracovnej skupiny ku Globálnej pandemickej dohode zo dňa 10. marca 2025.

Článok 4. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 4 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Predmetný článok je v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie 2022/2371 o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia.

Článok 4 v bode 2bis. písmena d) je v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie 2020/2184 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu, a zároveň je, v kontexte Slovenskej republiky, povinnosť zlepšenia prístupu k pitnej vode s dôrazom na zraniteľné a marginalizované skupiny obyvateľstva zabezpečovaná podľa §36 ods. 7 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov úlohou obce.

Článok 5. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 5 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 6. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 6 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Uvedený článok je v bode 3 v plnom súlade s platnými právnymi predpismi Slovenskej republiky obsiahnutými v zákone č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme, ktorého úlohy, ako správca a prevádzkovateľ národného informačného systému, vykonáva Národné centrum zdravotníckych informácií.

Článok 7. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 7 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 9. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 9 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 10. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 10 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 11. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 11 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Uvedený článok je v plnom súlade s platnými právnymi predpismi Slovenskej republiky obsiahnutými v zákone č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme, ktorého úlohy, ako správca a prevádzkovateľ národného informačného systému, vykonáva Národné centrum zdravotníckych informácií.

Článok 12. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 12 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 13. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 13 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 13.bis návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 13bis. Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 14. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 14 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 17. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 17 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 18. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 18 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 19. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 19 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Uvedený článok je realizovateľný v súlade s platnými právnymi predpismi Slovenskej republiky obsiahnutými v zákone č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme, ktorého úlohy, ako správca a prevádzkovateľ národného informačného systému, vykonáva Národné centrum zdravotníckych informácií.

Článok 20. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 20 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 21. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 21 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 22. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 22 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 23. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 23 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 24. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 24 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 25. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 25 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 26. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 26 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 27. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 27 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 28. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 28 Pandemickej dohody žiadne pripomienky, nakoľko návrh znenia predmetného článku obsahuje štandardné formulácie v zmysle medzinárodného zmluvného práva.*

Článok 29. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 29 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 30. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 30 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 31. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 31 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 32. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 32 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 33. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 33 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 34. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 34 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 35. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 35 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 36. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 36 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*

Článok 37. návrhu Pandemickej dohody

Stanovisko Slovenskej republiky: *Slovenská republika nevznáša voči článku 37 Pandemickej dohody žiadne pripomienky.*